

Uvod v narodno gospodarstvo. Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' économie pratique“ uredil Vekoslav Kukovec. V samozaložbi. — Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena 1 K. — Predgovor knjigi je napisal g. dr. Pavel Turner, ki jo kot izvrstno uspelo toplo priporoča. Tudi če bi priporočila od tako merodajne in verodostojne strani ne bilo, prepriča že površen pregled vsebine vsakega, da je delce res nekaj posebnega in da je vredno čitanja. Na preprostejši način res že ni mogoče obdelati tvarine, kakršna je narodno gospodarstvo!

Silvija Str. Kranjčevića najnovejša pesniška dela izda ob petindvajsetletnici njegovega umetniškega delovanja „Društvo hrvatskih književnikov“. Naročnina 20 K naj se pošilja omenjenemu društvu v Zagreb, Gajeva ulica 4, kjer se dobivajo tudi prospekti. Izdaja bode ilustrovana. Dobiček je namenjen pesniku, ki se nahaja radi dolgotrajne težke bolezni v hudi bedi. Želeti je, da bi se dobilo tudi med Slovenci obilo naročnikov na Kranjčevićeva dela!

Šolska izvestja za leto 1907/8. Sedmo izvestje mestne višje realke v Idriji prinaša razen navadnih šolskih poročil sledeče sestavke: I. Mestna realka v Idriji 1901/2—1907/8. II. Donesek k vprašanju o koncu sveta. Spisal Julij Nardin. III. Praktiške vaje v kemiji. Napisal O. Baebler. IV. O domovini in naseljevanju južnih Slovanov. Spisal dr. Dragotin Lončar. V. Pozabljen pesnik. Literarna črtica. Priobčil Engelbert Gangl. — V izvestju kranjske gimnazije, ki je sicer nemško (!), je začel priobčevati profesor Ivan Grafenauer svojo študijo: „Zgodovina novejšega slovenskega slovstva“. V letošnjem izvestju je obdelana doba od Pohlina do Prešerna. Delo bode brez dvojbe vzbujalo zanimanje. Kadar bo završeno, se izpregovori tudi v našem listu kaj več o njem. — C. kr. I. drž. gimnazija v Ljubljani je izdala izvestje, ki je skozinskoz nemško, le naznanilo o začetku šolskega leta 1908/9 je tudi slovensko. Zanimivo je, da je bilo izmed vseh učencev (526) samo 45 Nemcev; k tem je prišteti še 71 Nemcev iz takozvane nemške filijalke. To so ogromne številke v trdno podstavo nemški gimnaziji in nemškemu izvestju! — Slovensko izvestje c. kr. II. drž. gimnazije v Ljubljani obsega poleg običajne vsebine popis in otvoritev novega šolskega poslopja z lepo sliko stavbe in okolice in s tlorisi ter natančen katalog učiteljske knjižnice. — Tudi mestni dekliški licej v Ljubljani je izdal prvo svoje izvestje z lično sliko in s tlorisi novega šolskega poslopja ob Bleiweisovi cesti. Izvestje je jako poučno, ker obsega poleg popisa novega poslopja tudi statut in učni načrt tega zavoda.

Upodablajoča umetnost

Umetniški paviljon v Ljubljani. Oziraje se na nujno potrebo umetniškega prometa v slovenskem narodu, se je obrnil slikar g. R. Jakopič na občinski svet ljubljanski s sledečo vlogo:

„Slavni občinski svet! Usojam se naznaniti slavnemu občinskemu svetu, da nameravam postaviti provizoren paviljon, služječ zgolj umetniškim namenom; obenem pa prosim, naj blagovoli slavni občinski svet podpirati moje podjetje s tem, da mi prepusti za zgradbo omenjenega paviljona del travnika onkraj železniške proge na desni strani Latermanovega drevoreda za dobo najmanj desetih let.

Načrt za paviljon izdeluje gospod profesor dr. M. Fabiani. Priložena skica podaja približno obliko in obseg paviljona.

Paviljon se bo uporabljal 1. za prireditve rednih umetniških razstav, ki so zdaj nemogoče radi pomanjkanja primernih prostorov, 2. je namenjen en del paviljona permanentnim umetniškimi razstavam, 3. bo v primernih prostorih nastanjena moja risarska in slikarska šola.

Z zgradbo paviljona se torej uresničijo dolgoletne želje slovenskega občinstva. Odslej mu bo dana prilika, izobraževati svoje čute do upodabljavače umetnosti in sčasoma dospeti tudi do resničnega umetniškega razumevanja. Skrajna potreba je, da postane vendar tudi slovenski narod deležen tistih kulturnih dobrot, katere uživajo obilo že vsi drugi evropski narodi. Umetniških moči slovenskemu narodu ne manjka, le vsled čudnih razmer je slovenskim umetnikom otežkočeno občevanje s slovensko javnostjo. Narod jih ne pozna in se zato tudi ne briga zanje. Vendar pa je mogoče odstraniti to nenaravno razmerje, in ker je koristno za narod ter tudi za umetnike, da se začno spoznavati med seboj, treba je delati s primernimi sredstvi v dosego tega namena. In z zgradbo umetniškega paviljona, oziroma z umetniškimi priredbami, ki jih imam v mislih, se bo dosegel v tem oziru gotovo popoln uspeh. S priredbo rednih letnih umetniških razstav bo slovenskim umetnikom omogočeno, kazati slovenski javnosti svoje proizvode in stopiti v duševno občevanje z narodom, iz katerega so se sami rodili, a od katerega so zdaj tako odtujeni. Raznovrstne manjše permanentne razstave bodo vzdrževale živahno zanimanje občinstva za upodabljavačo umetnost. Risarska in slikarska šola pa daje poleg vzgoje umetniškega naraščaja priliko tudi vsakemu omike željnemu lajiku, utrjevati si razum in ljubezen do umetnosti. Te navedene umetniške priredbe bodo povod, da postane Ljubljana v kratkem središče umetniškega življenja na slovenskih tleh, kar je za mesto velikega kulturnega pomena; umetniške razstave bodo dalje jako ugodno vplivale na tujski promet, paviljon sam na sebi pa bo vsekakor v okras mestu.

Prepričan sem, da bo slavni občinski svet, vpoštevajoč važnost navedenih namer, podpiral moje podjetje v prvi vrsti s tem, da mi prepusti omenjeno stavbišče.

Ker je iz raznih razlogov važno in potrebno, da se priredi še letos splošna slovenska umetniška razstava, prosim, slavni občinski svet naj blagovoli mojo vlogo tako hitro rešiti, da mi bo mogoče pričeti še ta mesec z zgradbo paviljona."

Vloga je bila v seji občinskega sveta dne 21. julija t. l. povsem ugodno rešena. Z zgradbo paviljona se torej takoj prične; meseca oktobra bo stavba gotova in takrat se paviljon otvori s splošno slovensko umetniško razstavo.

Vabila in natančnejša pojasnila glede udeležbe na tej razstavi se bodo razpošiljala v kratkem na vse posamezne slovenske umetnike.

Več o paviljonu ter tudi o prireditvi umetniške razstave prihodnjič.

Z veseljem pozdravlja Jakopičevo zasnovo „Ljubljanski Zvon“, ki je lanskega leta pri poročilu o tržaški umetniški razstavi krepko poudarjal, da je že skrajni čas, ustanoviti umetniški dom, kjer bi se ljudstvo moglo bližati umetnikom, kjer bi se učilo jih umeti in si svoje domove krasiti z njih umotvori. Našemu poročevalcu in kritiku naj bode hitro uresničenje njegove lepe ideje v prijetno zadoščenje za razne podle napade mazačev in kritikastrov.